

FORUNDERSØKELSE FOR NATURMANGFOLD ÅSMARKA KIRKE Ø

30.01.2024

NOTAT 2024:2

Utførende institusjon:

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS

Prosjektansvarlig:

Trond Magne Storstad

Prosjektmedarbeider:

Anne-Marie Austad, Stine Svang,
Konstanse Skøyen, Lea Hoch, Andrea
Rishatt

Oppdragsgiver:

Energieia AS

Kontaktperson:

Jarl Egil Markussen

Referanse:

Storstad, T.M., Svang, S., Austad, A., Skøyen, K., Hoch, L. & Rishatt, A. (2024).
Forundersøkelse for naturmangfold Åsmarka kirke Ø (DNV Notat 2024:2)

1 Introduksjon

Energeia AS har engasjert Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS til å gjøre forundersøkelser av naturmangfold i forbindelse med utbygging av solkraftverk i Åsmarka, Ringsaker kommune (Figur 1).

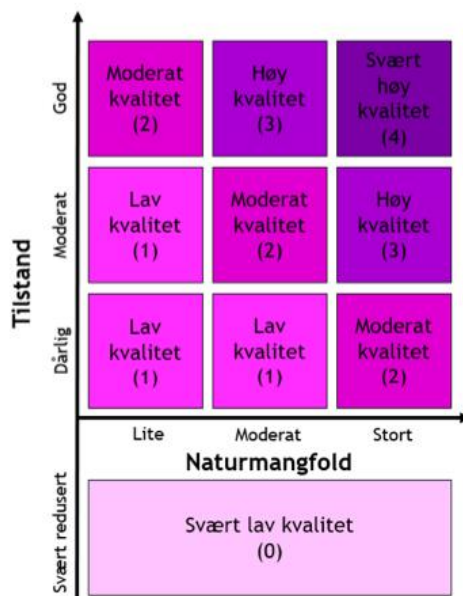
Figur 1. Avgrensning for Åsmarka kirke Ø. Kilde: Energeia AS.

2 Metode

Registreringer er foretatt etter Miljødirektoratets instruks (Miljødirektoratet, 2023), som er basert på Natur i Norge (NiN) versjon 2.1 (Halvorsen et al., 2016). NiN er et system utviklet av Artsdatabanken for å beskrive naturen. NiN tilbyr et felles system for inndeling av natur. I praktisk naturkartlegging er NiN en verktøykasse hvor oppdragsgiveren velger hvilke naturtyper, variabler og skala som skal kartlegges.

Miljødirektoratets instruks

I Miljødirektoratets instruks er naturtyper valgt ut på bakgrunn av Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken, 2018) og ekspertvurderinger av naturtyper med sentral økosystemfunksjon (Framstad et al., 2020). Naturtypene er delt inn i fem hovedøkosystemer: naturlige åpne områder under skoggrensa, fjell, skog, semi-naturlig mark og våtmark. For hver naturtype er det valgt ut beskrivelsesvariabler for å angi lokalitetskvalitet. Variabler er valgt ut av en ekspertgruppe basert på antatt relevans for forvaltningen. Det er beskrivelsesvariabler for naturtypens tilstand og naturtypens naturmangfold. På bakgrunn av samlet skår for tilstand og naturmangfold får man en lokalitetskvalitet (Figur 2).

Figur 2. Lokalitetskvalitet settes ut ifra tilstands- og naturmangfoldskriteriene. Figuren er hentet fra Miljødirektoratet (2023).

Verdisetting

Lokalitetskvaliteten i Miljødirektoratets instruks kan ikke direkte sammenlignes med verddivurderingen i DN-håndbok 13. Verdien settes på bakgrunn av utvalgsriterium og lokalitetskvalitet i henhold til gjeldende bestemmelser i rundskriv T-2/16 (Klima- og miljødepartementet, 2019). Rundskriv T-2/16 definerer hvilke naturtyper og arter som skal prioriteres i arealforvaltningen. Det er en inndeling i fem kategorier: utvalgte naturtyper, truede naturtyper (VU-sårbar, EN-sterkt truet, CR-kritisk truet), naturtyper med sentral økosystemfunksjon, nær truede naturtyper og dårlig kartlagte naturtyper (Tabell 1).

Tabell 1. Oversikt over hvilke lokalitetskvaliteter som skal vurderes i plansammenheng. Grønne felter er lokalitetskvaliteter som skal vurderes som nasjonale eller regionale verdier i plansammenheng. Informasjonen i tabellen er hentet fra Rundskriv T-2/16 (2019).

	Svært høy	Høy	Moderat	Lav	Svært lav
Utvalgte naturtyper					
Truede naturtyper					
Naturtyper med sentral økosystemfunksjon					
Nær truede naturtyper					
Dårlige kartlagte naturtyper					

Naturfaglige registreringer

Feltarbeid ble gjennomført 3.-5. oktober 2023. Området er gjennomløst i sin helhet for naturtyper og arter, og hogstfelt er undersøkt for arter. Det er registrert arter gjennom hele planområdet, og blant funnene er det arter av nasjonal forvaltningsinteresse.

For tidligere registreringer og informasjon om området har vi oppsøkt karttjenester og kilder som naturbase (Miljødirektoratet, 2024a), Artskart (Artsdatabanken, 2024a), Økologiske grunnkart (Artsdatabanken, 2024b), Kilden (NIBIO, 2024), historiske flyfoto, vann-nett.no, sensitive artsdata (Miljødirektoratet 2024b), m.m.

Data fra kartlegging

Dataene fra kartlegging blir gjort tilgjengelige på [naturbase](#) (Miljødirektoratet, 2024a) og [økologiske grunnkart](#) (Artsdatabanken, 2024b). Alle artsregistreringene er tilgjengelig på [Artskart](#) hos Artsdatabanken (2024a).

3 Resultat og diskusjon

Områdebeskrivelse

Prosjektområdet «Åsmarka kirke Ø» ligger i Ringsaker kommune, ca. 10 km nordøst for Moelv sentrum, 2 km øst for innsjøen Næra og 1 km øst for Åsmarka kirke. Området grenser til fv. 216 i vest, fv. 1664 i sør og mot elva Bøvra i øst. Området har et areal på 2,4 km². Det er ingen bebyggelse innenfor prosjektområdet.

Området ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (Artsdatabanken, 2024b), og ligger på mellom 350-470 moh. Landskapet er i stor grad et slettelandskap, mens det i sør er noe mer kupert og går over i et år- og fjellandskap og dallandskap (Artsdatabanken 2024b). Berggrunnen i store deler av området (ca. $\frac{3}{4}$) består av sterkt kalkrik kalkstein med leirskifer, bortsett fra den sørligste delen av området, som består av kalkfattig feltspatførende sandstein og konglomerat (NGU, 2024a). Løsmassene i prosjektområdet er dominert av sammenhengende tykt morenemateriale (NGU, 2024b), stedvis med små flekker av torv og myr (særlig i vest). I sør er det innslag av avsmeltingsmorene, samt breelveavsetning i en bekkedal. Dette området er nylig flatehogd.

Prosjektområdet er dominert av skog, i hovedsak granskog med vekslende innslag av boreale lauvtrær som bjørk, rogn, selje og osp, og noe furuskog på skrinnere partier, og våtmark. Av våtmark finnes det spredte myrflater, den største helt vest i området, og ellers innslag av myrskog/sumpskog i skogsområdene. Mesteparten av våtmarka er påvirket av grøfting. Skogsvegetasjonen består for det meste av fattige naturtyper, som blåbærskog, bærlyngskog og svak lågurtskog, men det forekommer rikere flomskog, høgstaudeskog og sumpskog i tilknytning til bekker og våtmark, og innslag av rik granskog nær Steffenrud. Skogen i området er preget av bestandsskogbruk med flatehogst. Mye av den eldste granskogen er hogd de senere årene, og det meste av den gjenstående skogen er i unge hogstklasser. Større områder

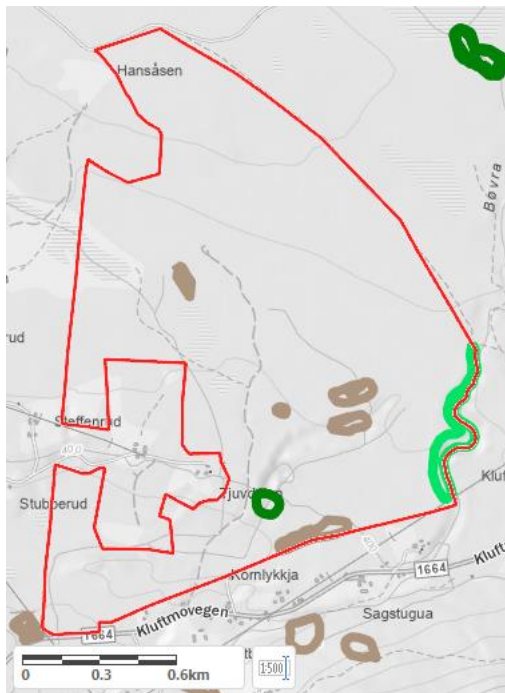
med eldre, intakt skog (hovedsakelig granskog i hogstklasse 4-5) forekommer først og fremst lengst i nordøst, og i dalen ved Bøvra i øst.

Naturtyper

Tidligere registreringer

Området er ikke kartlagt tidligere, verken etter DN-håndbok 13 eller Miljødirektoratets instruks.

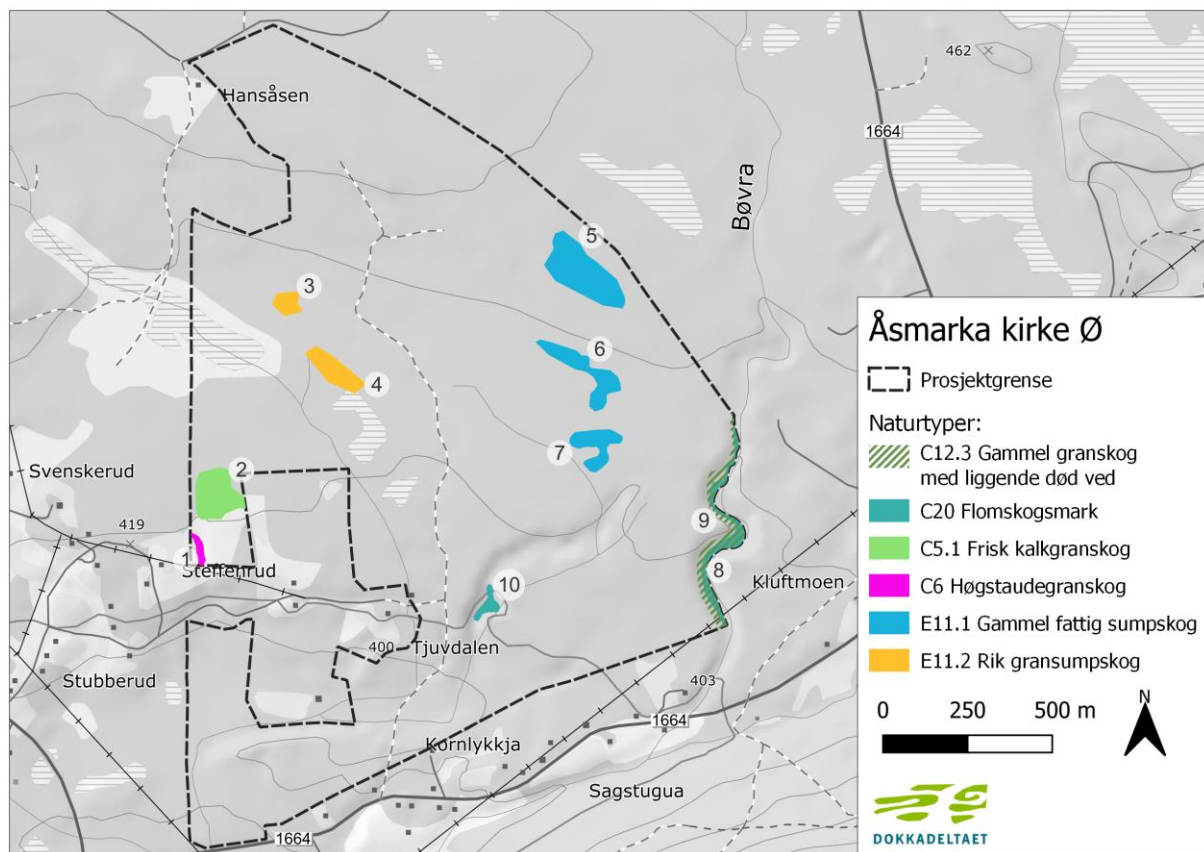
Området ble i 2011 kartlagt for Miljøregistreringer i skog (MiS), der 10 mindre lokaliteter innenfor prosjektområdet kartlagt som MiS-livsmiljøer, blant annet med liggende og stående død ved (NIBIO, 2024; Figur 3). Åtte av disse er nå flatehogd. Ett overlapper med gransumpskog kartlagt i 2023 (intakt, men påvirket av grøfting). Det siste er et område med liggende død ved i dalen ved Bøvra, som samsvarer med gammel granskog/ flomskog kartlagt i 2023 og er intakt.

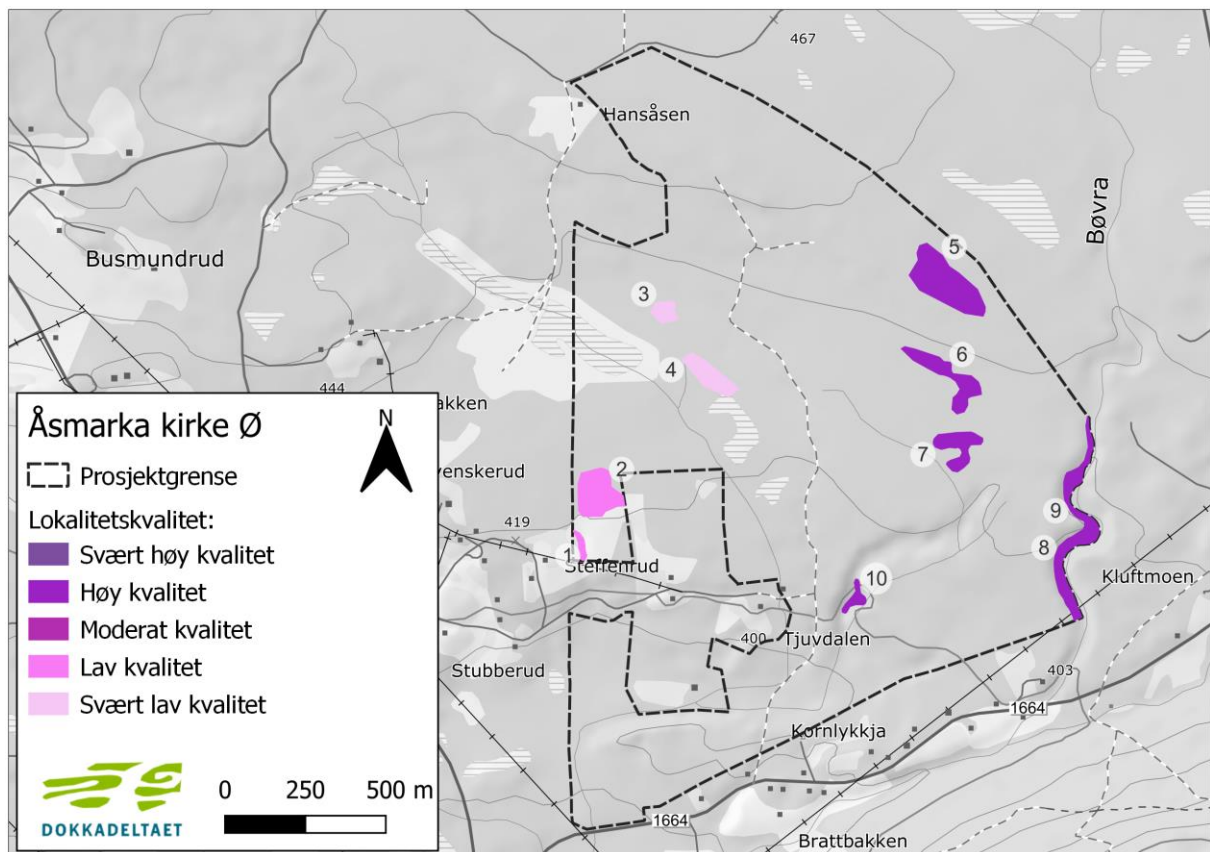
Figur 3. MiS-kartlagte områder. Kilde: NiN-Web.

Ny kartlegging

Naturtypekartlegging etter Miljødirektoratets instruks i 2023 er oppsummert i Tabell 2, Figur 4 og 5.

Figur 4. Kartlagte naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (2023).

Figur 5. Lokalitetskvalitet for kartlagte naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (2023).

Tabell 2. Oversikt over naturtypelokaliteter kartlagt etter Miljødirektoratets instruks innenfor planområdet (jfr. figur 4 og 5). Det er totalt registrert 10 ulike naturtypelokaliteter. Tabellen viser lokalitetskvalitet, med skår for tilstand og naturmangfold (ved svært redusert tilstand registreres ikke naturmangfold). I tillegg er det beskrivelse av utslagsgivende variabler for de enkelte typene. Grønn farge på lokalitetsnavn betyr at naturtypen skal vurderes i plansaker (se Tabell 1) etter Rundskriv T2/16 (2019).

Nr	Lokalitetsnavn	Naturtype	Utvalgsriterium	Lokalitetskvalitet	Tilstand	Naturmangfold	Beskrivelse
1	Steffenrud Ø 1	C6 Høgstaudegranskog	Nær truet, sentral økosystemfunksjon	Lav kvalitet	Dårlig	Lite	Hogstklasse 3, markberedning/tilplanting
2	Steffenrud NØ 1	C5.1 Frisk kalkgranskog	Truet (VU), sentral økosystemfunksjon	Lav kvalitet	Dårlig	Moderat	Hogstklasse 4, markberedning/tilplanting, moderat størrelse
3	Tjuvdalen N 3	E11.2 Rikgransumpskog	Truet (EN), sentral økosystemfunksjon	Svært lav kvalitet	Svært redusert		Hogstklasse 4, omfattende påvirkning fra grøfting
4	Tjuvdalen N 2	E11.2 Rikgransumpskog	Truet (EN), sentral økosystemfunksjon	Svært lav kvalitet	Svært redusert		Hogstklasse 4, omfattende påvirkning fra grøfting

5	Starmyra SV 1	E11.1 Gammel fattig sumpskog	Sentral økosystemfu nksjon	Høy kvalitet	God	Moderat	Moderat størrelse, funn av rødlistearter
6	Bolstadmarka 2	E11.1 Gammel fattig sumpskog	Sentral økosystemfu nksjon	Høy kvalitet	God	Moderat	Moderat størrelse, store trær
7	Bolstadmarka 1	E11.1 Gammel fattig sumpskog	Sentral økosystemfu nksjon	Høy kvalitet	God	Moderat	Moderat størrelse, store trær
8	Sagstugua NØ 2	C20 Flomskogs mark	Truet (VU), sentral økosystemfu nksjon	Svært høy kvalitet	God	Stort	Hogstklasse 5, liggende død ved
9	Sagstugua NØ 1	C12.3 Gammel granskog med liggende død ved	Sentral økosystemfu nksjon	Høy kvalitet	God	Moderat	Moderat størrelse
10	Tjuvdalen Ø 1	C20 Flomskogs mark	Truet (VU), sentral økosystemfu nksjon	Høy kvalitet	Mode rat	Stort	Hogstklasse 4, liggende død ved

Arter

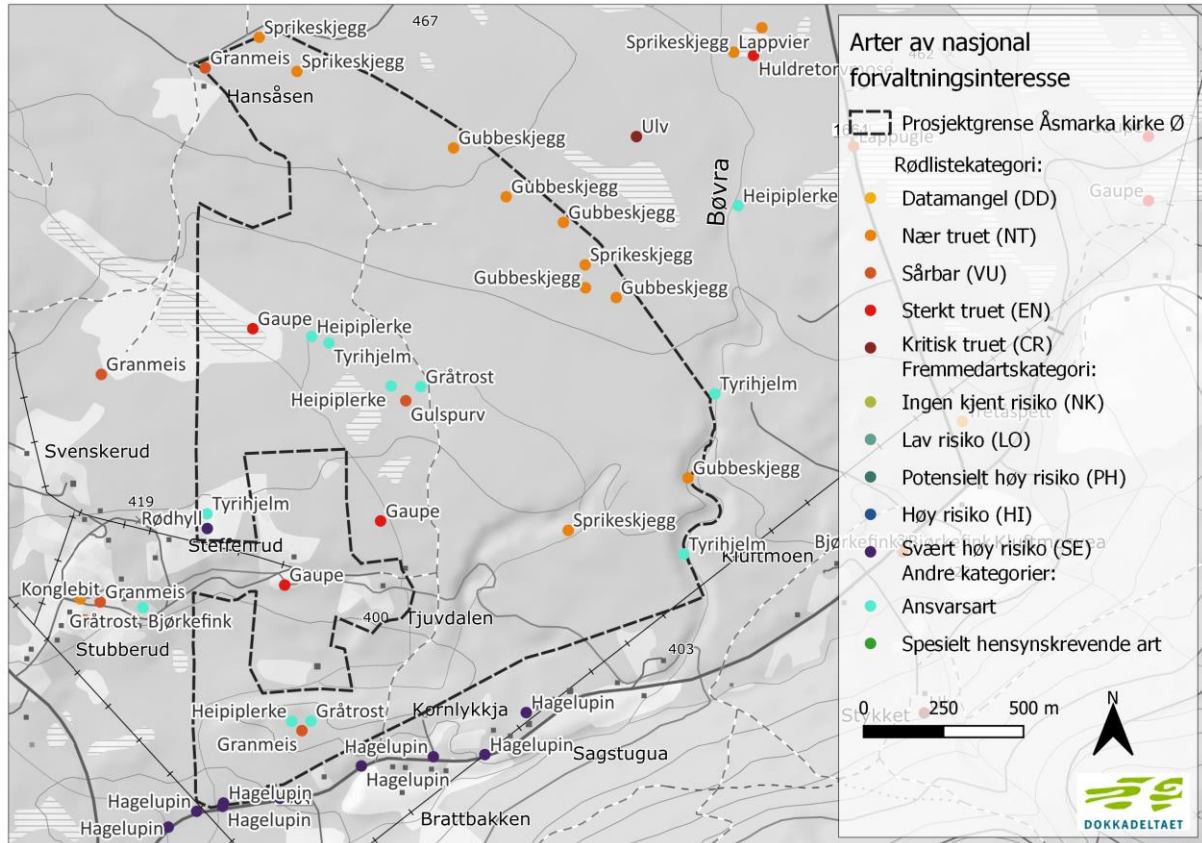
Karplanter, moser, sopp og lav

Det finnes ingen artsregistreringer av karplanter, moser, lav eller sopp fra tidligere innenfor prosjektområdet. Under kartleggingen i 2023 ble det registrert en rekke arter i disse artsgruppene (vedlegg A).

Rødlistearter som ble registrert, er de to lavene sprikeskjegg (NT) og gubbeskjegg (NT). Begge er tilknyttet gammelskog (først og fremst granskog) med høy kontinuitet, og er funnet spredt i skogsområdet i nordøst, der det fortsatt finnes sammenhengende og relativt gammel granskog. Gubbeskjegg er også funnet i granskogen i dalen ved Bøvra, helt i øst. Og sprikeskjegg er dessuten funnet ett sted ved den mindre bekkedalen vest for Bøvra. Her er den gamle granskogen nede i bekkedalen flatehogd, og arten vokser på ung gran (hogstklasse 3) i kanten av hogstflata. Det er sannsynlig at den har spredt seg dit fra en rikere bestand nede i dalen, der skogen nå er borte.

Av ansvarsarter ble det registrert tyrihjel (LC) i rik høgstaudevegetasjon flere steder i området.

Av fremmedarter ble det registrert rødhyll (SE, vanlig på hogstflater), mens hagelupin (SE) er registrert rett utenfor grensa i sør langs fv 1664.

Figur 6. Arter av nasjonal forvaltningsinteresse.

Fugler, pattedyr og øvrig dyreliv

Under befaring den 3. oktober 2023, ble det observert 19 fuglearter, hvorav to er på norsk rødliste (granmeis og gulspurv) og ytterligere to er ansvarsarter i Norge (heiplerke og gråtrost; Tabell A1). Granmeis (VU) ble observert i barskogen på den sør-vestlig og nord-vestlig delen av planområdet, men trolig finnes i flere av skogarealene i planområdet. En av hovedgrunnene til nedgang i granmeisbestanden skyldes fragmentering av skoger og tap av fuktige blandingskoger, samt færre morkne trær for uthakking av reir hull. Arten har lav spredningsevne som ytterligere forsterker effekten av habitattap (Stokke, et. al., 2021a). Planområdet ligger i direkte nærhet til leveområder inkludert hekkelokalitet til en sårbar ugleart, som har blitt observert flere ganger i de siste 10 årene. Arten er sterkt påvirket av intensiv skogsdrift (Stokke, et. al., 2021b). Grunnet artens sårbarhet er nøyaktig hekkelokalitet ikke beskrevet i dette notatet, for å ta hensyn til denne arten under eventuell utbygging anbefaler vi å kontakte Statsforvalteren. I tillegg ligger planområdet innenfor 10 km radius av et reir for hønsehauk (VU). Hønsehauk har store revir der de søker etter mat, forringelse av skogarealer grunnet skogsdrift har negativ påvirkning hos arten (Stokke, et. al., 2021c).

Grunnen til en såpass uspesifikk lokalisering av reir lokaliteter er på grunn av artenes sårbarhet, hekkelokalitet til disse artene anses som svært sensitive og skal ikke deles offentlig.

Figur 7. Bilde av flaggspett, av Anne-Marie Austad under feltbefaring 03.10.2023.

I direkte nærhet til planområdet er det gjort flere observasjoner av orrfugl med antydning til spillplass (Artsdatabanken, 2024c). Det er ikke registrert spillplass for storfugl i planområdet, men den åpne furuskogen i sør-vestlig del bar preg av gunstig leiklokalitet. Det anbefales å utføre en kartlegging tidlig på våren for å undersøke om storfugl har leik i planområdet, spesielt ettersom arten ble observert under befarings i oktober. I de mer fuktige skogarealene var det flere spettsportegn, og to spettearter (svartspett og flaggspett) ble observert. Hakkespetter er nøkkelarter i skogbiotop ved å tilrettelegge for hekking av flere sekundære hulerugere.

Av pattedyr er det to arter registrert. Flere spor etter elg ble observert i hele planområdet under befarings. Gaupe (EN) ble registret i 2008 (Artsdatabanken, 2024c). Det ble ikke gjort registreringer av annet dyreliv under feltarbeid og det foreligger ikke tidligere registreringer innenfor andre dyreklasser innenfor planområdet.

Økologiske funksjonsområder

Skogsmark og våtmark

Den helt dominerende hovedtypen av natur i området er skogsmark, med mindre innslag av våtmark (noe åpen myr i vest og myrskog/sumpskog som innslag i skogsmarka). Større områder med eldre, intakt skog (hovedsakelig granskog i hogstklasse 4-5) forekommer først og fremst lengst i nordøst (der den henger sammen med et større skogsområde utenfor prosjektgrensa), og i dalen ved Bøvra i øst. Ved en eventuell senere konsekvensvurdering bør disse to områdene tillegges stor vekt. Mye skogsmark foreligger nå som hogstflate, men også som yngre produksjonsskog der det er spredte registreringer av naturtyper, som vil kunne få større naturverdier om den får vokse seg eldre. Det aller meste av våtmarka i området er sterkt påvirket av grøfting; også denne (f.eks. grøfta sumpskog) kan få høyere naturverdier ved naturrestaurering.

Bøvra og mindre vannforekomster

Prosjektområdet grenser til elva Bøvra i øst, som er del av tilløpsvassdrag til innsjøen Næra. Det er også mindre bekker sør-øst i prosjektområdet. Økologisk tilstand til tilløpsvassdraget er vurdert til moderat, og det har vært problematikk knyttet til avrenning fra landbruk og bebyggelse (Vann-nett, 2024). Vannforskriften (2007, § 4) sier at «Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand». Videre får vannmasser alltid stor eller

svært stor verdi i konsekvensutredninger (Miljødirektoratet, 2024c). Påvirkning i elva og området nedstrøms må vurderes i en KU, blant annet med tanke på avrenning av næringsstoffer.

4 Konklusjon

Det ble registrert ti naturtypelokaliteter der syv er av slik kvalitet at de skal vurderes i plansaker (se lokalitet nr. 2, 5 -10 i Figur 5). Disse inkluderer frisk kalkgranskog, gammel fattig sumpskog, flomskogsmark, gammel granskog med liggende død ved og flomskogsmark.

Under feltbefaring og fra tidligere observasjoner er det registrert fem arter på norsk rødliste (to lavarter, to fuglearter og en pattedyrart) og ytterligere tre ansvarsarter spredt over hele prosjektområdet. Feltbefaring ble utført på et mindre gunstig tidspunkt med tanke på å fange opp artsmangfoldet, samtidig foreligger det få tidligere registreringer i området.

De botaniske registreringene er gjort sporadisk og så sent i sesongen at de må regnes som utilstrekkelige for å fange opp viktig artsmangfold. For å få et forsvarlig datagrunnlag burde utvalgte deler av området undersøkes i juni-august for karplanter, og på høsten for sopp, med denne forundersøkelsen som grunnlag for utvalg av kartleggingsområde.

For fugler er det viktig at ytterligere feltregistreringer gjøres i hekkeperioden, for å danne et bedre grunnlag for hvordan utbygging av området vil påvirke leveområdene for hekkefugl. I tillegg, ettersom planområdet grenser til hekkelokaliteter av sårbare og sensitive arter er det viktig å kontakte statsforvalteren for at nødvendig hensyn blir ivaretatt.

Bøvra-elva avgrenser prosjektområdet i øst og påvirkning fra tiltaket bør undersøkes ytterligere blant annet med tanke på avrenning.

5 Referanser

- Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for naturtyper 2018*. Artsdatabanken. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. (2021). *Ansvarsarter – Rødlista i et europeisk perspektiv. Norsk rødliste for arter 2021*. Artsdatabanken. Hentet fra <https://artsdatabanken.no/rodlisteforarter2021/fordypning/ansvarsarterrodlistaieteuropeiskperspektiv>
- Artsdatabanken. (2024a). *Artskart*. Artsdatabanken. Hentet 22.01.2024 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Artsdatabanken. (2024b). *Økologiske grunnkart*. Hentet 26.01.2024 fra <https://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no/>
- Artsdatabanken. (2024c). *Artsobservasjoner*. Rapportsystem for arter. Hentet fra: <https://www.artsobservasjoner.no/>
- Framstad, E., Blom, H. H., Brandrud, T. E., Bär, A., Olsen, S. L., Stabbetorp, O. E. & Øien, D. (2020). *Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks—Dokumentasjon av sentral økosystemfunksjon* (NINA Rapport 1781). Norsk institutt for naturforskning. Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1653/m1653.pdf>
- Halvorsen, R., Bryn, A. & Erikstad, L. (2016). *NiNs systemkjerne—Teori, prinsipper og inndelingskriterier* (NiN Systemdokumentasjon 1, versjon 2.2.; NiN Systemdokumentasjon, Bd. 1, Nummer 2.2, s. 1–292). Artsdatabanken. Hentet fra https://artsdatabanken.no/Files/29717/Artikkel_1_NiNs_systemkjerne_teori,_prinsipper_og_inndelingskriterier.pdf
- Halvorsen, R., medarbeidere & samarbeidspartnere. (2016). *NiN –typeinndeling og beskrivelsessystem for natursystemnivået* (NiN Artikkel 3, versjon 2.1.0.; NiN Artikkel, s. 1–528). Artsdatabanken. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/Pages/281558/Publikasjoner>
- Klima- og miljødepartementet. (2019). *Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet—Klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis (T-2/16)* [Rundskriv]. Regjeringen. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-og-vesentligeregionale-interesser-pa-miljoområdet--klargjoring-av-miljoforvaltningensinnsigelsespraksis/id2504971/>
- Miljødirektoratet. (2023). *Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2*. Miljødirektoratet.

- Miljødirektoratet. (2024a). *Naturbase kart*. Miljødirektoratet. Hentet 26.01.2024 fra <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Miljødirektoratet. (2024b). *Sensitive artsdata – innsynsløsning (maskert)*. Hentet 26.01.2024 fra <https://sensitive-artsdata-innsyn.miljodirektoratet.no/>
- NGU. (2024a). *Berggrunn – Nasjonal berggrunnsdatabase*. Norges Geologiske Undersøkelse. Hentet 26.01.2024 fra <https://geo.ngu.no/kart/berggrunn>
- NGU. (2024b). *Løsmasser – Nasjonal løsmassedatabase*. Norges Geologiske Undersøkelse. Hentet 26.01.2024 fra <https://geo.ngu.no/kart/losmasse>
- NIBIO. (2024). *Kilden*. Norsk Institutt for Bioøkonomi. Hentet 26.01.2024 fra <https://kilden.nibio.no/>
- Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T., Solvang, R. og Strøm, H. (2021a). *Fugler: Vurdering av granmeis Poecile montanus for Norge. Rødlista for arter 2021*. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/27920>
- Stokke BG, Dale S, Jacobsen K-O, Lislevand T, Solvang R og Strøm H (2021b). *Fugler: Vurdering av sårbar ugleart der art nevnes ikke på grunn av sensitivitet for Norge. Rødlista for arter 2021*. Artsdatabanken.
- Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T., Solvang, R. og Strøm, H. (2021c). *Fugler: Vurdering av hønsehauk Accipiter gentilis for Norge. Rødlista for arter 2021*. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/32041>
- Vann-nett. (2024). *Tilløpsvassdrag Næra*. Vann-nett. Hentet 29.01.2024 fra <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/002-3401-R>
- Vannforskriften. (2007). *Forskrift om rammer for vannforvaltningen (FOR-2006-12-15-1446)*. Lovdata. <https://lovdata.no/forskrift/2006-12-15-1446>

Vedlegg A – Tabell

Tabell A1. Oversikt over arter registrert innenfor planområdet til Åsmarka kirke Ø solcellekraftanlegg. Oversikten inneholder arter registrert under befaring høsten 2023, samt tidligere funn (2000 – 2023).

Art	Norsk navn	Rødlistekategori	Observasjon år
Karplanter			
<i>Aconitum septentrionale</i>	tyrihjelm	Livskraftig (LC), ansvarsart	2023
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	snerprørkvein	Livskraftig (LC)	2023
<i>Cardamine amara</i>	bekkekarse	Livskraftig (LC)	2023
<i>Carex globularis</i>	granstarr	Livskraftig (LC)	2023
<i>Carex paupercula</i>	frynsestarr	Livskraftig (LC)	2023
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	maigull	Livskraftig (LC)	2023
<i>Cirsium heterophyllum</i>	hvitbladtistel	Livskraftig (LC)	2023
<i>Crepis paludosa</i>	sumphaukeskjegg	Livskraftig (LC)	2023
<i>Dryopteris expansa</i>	sauetelg	Livskraftig (LC)	2023
<i>Equisetum sylvaticum</i>	skogsnelle	Livskraftig (LC)	2023
<i>Eriophorum vaginatum</i>	torvull	Livskraftig (LC)	2023
<i>Filipendula ulmaria</i>	mjødurt	Livskraftig (LC)	2023
<i>Fragaria vesca</i>	markjordbær	Livskraftig (LC)	2023
<i>Geum rivale</i>	enghumleblom	Livskraftig (LC)	2023
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	fugletelg	Livskraftig (LC)	2023
<i>Hepatica nobilis</i>	blåveis	Livskraftig (LC)	2023
<i>Hieracium murorum</i> agg.	skogsvever	Ikke vurdert (NE)	2023
<i>Lathyrus vernus</i>	vårerteknapp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Maianthemum bifolium</i>	maiblom	Livskraftig (LC)	2023
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	strutseving	Livskraftig (LC)	2023
<i>Milium effusum</i>	myskegras	Livskraftig (LC)	2023
<i>Moneses uniflora</i>	olavsstake	Livskraftig (LC)	2023
<i>Orthilia secunda</i>	nikkevintergrønn	Livskraftig (LC)	2023
<i>Picea abies</i>	gran	Livskraftig (LC)	2023
<i>Pinus sylvestris</i>	furu	Livskraftig (LC)	2023
<i>Rubus saxatilis</i>	teiebær	Livskraftig (LC)	2023
<i>Sambucus racemosa</i> subsp. <i>racemosa</i>	rødhyll	Svært høy risiko (SE)	2023
<i>Solidago virgaurea</i>	gullris	Livskraftig (LC)	2023
<i>Stellaria nemorum</i>	skogstjerneblom	Livskraftig (LC)	2023
<i>Trollius europaeus</i>	ballblom	Livskraftig (LC)	2023
<i>Tussilago farfara</i>	hestehov	Livskraftig (LC)	2023
<i>Vaccinium myrtillus</i>	blåbær	Livskraftig (LC)	2023
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	tyttebær	Livskraftig (LC)	2023
<i>Viola collina</i>	bakkefiol	Livskraftig (LC)	2023
<i>Viola epipsila</i>	stor myrfiol	Livskraftig (LC)	2023

Laver			
<i>Alectoria sarmentosa</i>	gubbeskjegg	Nær truet (NT)	2023
<i>Bryoria nadvornikiana</i>	sprikeskjegg	Nær truet (NT)	2023
<i>Cladonia arbuscula</i>	lys reinlav	Livskraftig (LC)	2023
<i>Cladonia rangiferina</i>	grå reinlav	Livskraftig (LC)	2023
<i>Cladonia stellaris</i>	kvitkrull	Livskraftig (LC)	2023
<i>Xylopsora friesii</i>	tyriskjell	Livskraftig (LC)	2023
Moser			
<i>Atrichum undulatum</i>	stortaggmose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Climacium dendroides</i>	palmemose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Hylocomiadelphus triquetrus</i>	storkransmose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Hylocomium splendens</i>	etasjemose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>polymorpha</i>	vasstvare	Livskraftig (LC)	2023
<i>Plagiochila asplenioides</i>	prakthinnemose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Pleurozium schreberi</i>	furumose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Rhizomnium punctatum</i>	bekkerundmose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Rhodobryum roseum</i>	rosettmose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>	fjærkransmose	Livskraftig (LC)	2023
<i>Sphagnum (Acutifolia) girgensohnii</i>	grantorvmose	Livskraftig (LC)	2023
Sopper			
<i>Agaricus sylvaticus</i>	blodsjampinjong	Livskraftig (LC)	2023
<i>Albatrellus ovinus</i>	fåresopp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Antrodia serialis</i>	rekkekjuke	Livskraftig (LC)	2023
<i>Clavariadelphus truncatus</i>	granklubbesopp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Cortinarius bolaris</i>	rødskjellslørsopp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Craterellus tubaeformis</i>	traktkantarell	Livskraftig (LC)	2023
<i>Fomitopsis pinicola</i>	rødrandkjuke	Livskraftig (LC)	2023
<i>Geastrum pectinatum</i>	skaftjordstjerne	Livskraftig (LC)	2023
<i>Gomphidius glutinosus</i>	sleipsopp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Gyromitra infula</i>	bispielue	Livskraftig (LC)	2023
<i>Hydnum repandum</i>	blek piggsopp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	svovelriske	Livskraftig (LC)	2023
<i>Phaeoclavulina eumorpha</i>	grankorallsopp	Livskraftig (LC)	2023
<i>Tricholoma inamoenum</i>	stankmusserong	Livskraftig (LC)	2023
Virveldyr			
Fugler			
<i>Tetrao urogallus</i>	Storfugl	Livskraftig (LC)	2023
<i>Tetrastes bonasia</i>	Jerpe	Livskraftig (LC)	2023
<i>Dendrocopos major</i>	Flaggspett	Livskraftig (LC)	2023
<i>Dryocopus maritus</i>	Svartspett	Livskraftig (LC)	2023

<i>Anthus pratensis</i>	Heipiplerke	Livskraftig (LC), ansvarsart	2023
<i>Turdus philomelos</i>	Måltrost	Livskraftig (LC)	2023
<i>Turdus merula</i>	Svarttrost	Livskraftig (LC)	2023
<i>Turdus pilaris</i>	Gråtrost	Livskraftig (LC), ansvarsart	2023
<i>Regulus regulus</i>	Fuglekonge	Livskraftig (LC)	2023
<i>Cyanistes caeruleus</i>	Blåmeis	Livskraftig (LC)	2023
<i>Parus major</i>	Kjøttmeis	Livskraftig (LC)	2023
<i>Poecile montanus</i>	Granmeis	Sårbar (VU)	2023
<i>Pica pica</i>	Skjære	Livskraftig (LC)	2023
<i>Corvus cornix</i>	Kråke	Livskraftig (LC)	2023
<i>Fringilla coelebs</i>	Bokfink	Livskraftig (LC)	2023
<i>Spinus spinus</i>	Grønnsisik	Livskraftig (LC)	2023
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Dompap	Livskraftig (LC)	2023
<i>Loxia curvirostra</i>	Grankorsnebb	Livskraftig (LC)	2023
<i>Emberiza citrinella</i>	Gulspurv	Sårbar (VU)	2023
Pattedyr			
<i>Alces alces</i>	Elg	Livskraftig (LC)	2023
<i>Lynx lynx</i>	Gaupe	Sterk truet (EN)	2008

DOKKADELTAET

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS (DNV) ble etablert som et aksjeselskap i 2008 og eies av kommunene Nordre Land og Søndre Land. DNV tilbyr en rekke miljøfaglige tjenester og har opparbeidet betydelig kompetanse innenfor naturrestaurering, skjøtsel og naturtypekartlegging. Selskapet jobber for at naturmangfoldet ivaretas og brukes på en bærekraftig måte, og formidler dette gjennom nyskapende naturveiledning. Du finner oss ved Dokkadeltaet naturreservat. Våtmarkssenteret har rullerende utstillinger og er åpent for besøkende i sommermånedene.

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS Gamlevegen 84, 2879 ODNES Tlf: +47 61 10 00 20 E-post: post@dokkadeltaet.no www.dokkadeltaet.no

